

ДО ПИТАННЯ ПРО ОСНОВИ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

В сучасній аграрно-правовій науці висловлено та аргументовано різні наукові позиції з приводу майбутньої кодифікації аграрного законодавства України. Найпоширенішою є думка щодо необхідності розробки та прийняття Аграрного кодексу України. Допільність саме такої форми кодифікованого акта аграрного законодавства обґрунтовується більшістю вчених-юристів України: В.П.Жушманом, В.В.Носіком, Т.О.Коваленко, О.О.Погрібним, В.І.Семчиком, А.М.Статівкою, В.Ю.Уркевичем, В.В.Янчуком, В.З.Личуком та іншими авторами.

Поряд із цим в аграрно-правовій науці висловлювалася й ідея кодифікації аграрного законодавства шляхом прийняття Основ аграрного законодавства України [1, с.7-8; 2, с.63-64]. Незважаючи на те, що дана теоретична позиція не знайшла належної підтримки у наукових колах, вважаємо, що на сьогодні існує достатньо аргументів на користь саме такої форми кодифікованого акта аграрного законодавства. Спробуємо навести деякі з них.

1. Основи законодавства - це «кодифікаційний акт, яким встановлюються основні загальні і принципи правового регулювання у певній сфері суспільних відносин» [3, с. 340]. Сама назва акта «Основи законодавства» свідчить про те, що в межах такого акта повинні закріплюватися не всі, а лише основні засади регулювання суспільних відносин у певній галузі. Такий акт буде відігравати роль фундаменту, основи для подальшої правотворчої діяльності в цій сфері, закріпивши стратегічні цілі, напрями та принципи регулювання відповідної групи суспільних відносин.

2. Основи законодавства можуть і повинні співіснувати з іншими актами вищої юридичної сили. Тому вони забезпечуватимуть еволюційне (поступове) оновлення аграрного законодавства, що дуже важливо у період трансформації аграрних відносин.

3. Такий кодифікований акт, як Основи законодавства у певній галузі, в період динамічного розвитку законодавства, змін у відповідній сфері суспільних відносин є більш прийнятним, аніж Кодекс, адже допускає певну гнучкість, динамічність галузі законодавства, робить можливим реагування законодавця на потреби практики регулювання суспільних відносин шляхом внесення змін чи доповнень до законів та підзаконних нормативно-правових актів, які діють поряд з Основами.

4. Розробка Основ аграрного законодавства є виправданою також з урахуванням належності аграрного законодавства України до комплексних галузей іконодавства, адже норми, які будуть вміщені в такому акті, повинні забезпечити регулювання величезного комплексу різних за змістом та юридичною природою аграрних відносин (відносин, що складаються у процесі виробничий», переробки та реалізації сільськогосподарської продукції). Охопити усю різноманітність цих відносин в межах єдиного Кодексу буде досить складно.

5. Очевидно, що галузева кодифікація аграрного законодавства, яка проводитиметься вперше, - це надзвичайно складний і тривалий процес, особливо це стосується підготовки Кодексу, що регулюватиме аграрні відносини. Тому з цієї точки зору розробка та прийняття Основ аграрного законодавства є і ехнічно простішою, а прийняття такого акта надасть певної завершеності цій іконодавчій галузі. У майбутньому Основи аграрного законодавства могли би слугувати базовим актом для розробки Аграрного кодексу України.

Слід погодитися з ученими в тому, що «національному аграрному законодавству слід ще пережити етап свого становлення, досягти певної стабільності, а це дозволить, у свою чергу, більш якісно виконати кодифікацію нормативного матеріалу» [4, с. 58]. Тому, не заперечуючи можливості та необхідності розробки в майбутньому Аграрного кодексу України, вважаємо, що в сучасний період прийняття Основ аграрного законодавства України є теоретично та практично виправданим.

Література:

1. Титова Н.І. Аграрне законодавство України // Право України. - 1995. - Ш. - С. 6-9.
2. Титова Н.І. Проблеми гарантування прав селянства України // Права людини і громадянина: проблеми реалізації. - К.: Ін Юре, 1998. - С.63-64.
3. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С.Шемшучеїжо (голови редкол.) та ін. - Т. 4: Н-П. - К.: Укр. енцикл., 2002. - 720 с.
4. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т.4: Мегадологічні засади розвитку екологічного, земельного, шприрного пі господарського права / за ред. Ю.С.Шемшученка. - Харків: Право, 2000. - 400 с.